

TOTBİD SAĞLIK HUKUK KURULU

“YENİ NORMALLEŞME DÖNEMİ*” GÖRÜŞÜ (18.06.2020)

**TC Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulunun 16.06.2020 tarihli “COVID-19 PANDEMİSİNDE NORMALLEŞME DÖNEMİNDE SAĞLIK KURUMLARINDA ÇALIŞMA REHBERİ” başlıklı çalışması esasa alınarak hazırlanmıştır.*

Ülkemiz dahil tüm dünyada yaygınlığı nedeni ile pandemi olarak kabul edilen COVID-19 hastalığı ile mücadele sürecinde yaşadığımız tecrübeler ışığında bundan sonra Ortopedi ve Travmatoloji branşında verilecek hizmetlere yönelik kurulumuzun ortak görüşü aşağıdadır.

1. T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüne (HSGM) hazırlanmış ve sürekli revize edilen - Covid-19 (SARS-CoV2 Enfeksiyonu) Rehberi (Bilim Kurulu Çalışması) ile birlikte T.C. Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulunun 16.06.2020 tarihli “COVID-19 Pandemisinde Normalleşme Döneminde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberi” de dikkatli okunmalı, güncellemeleri takip edilmelidir.
2. 16.06.2020 tarihli “COVID-19 Pandemisinde Normalleşme Döneminde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberinde özellikle altı çizilen husus şudur;
 - a. COVID-19 ile ilişkili önlemlerin ve sağlık bakım hizmetlerinin devam etmesini sağlamak.
 - b. COVID-19 tanısı olan ve olmayan hastalar için hastaneleri güvenli halde tutmak,
 - c. Sağlık çalışanlarının güvenliğini sağlamak,
 - d. Tüm hastalara erişim ve güvenlik açısından eşit yaklaşılmasını sağlamak,

- e. Personeli ve sağlık hizmetlerini mümkün olduđunca ve kademeli Őekilde düzenlemektir.

Bu amaçlara uygun olarak sağlık kurumlarında çok disiplinli bir kurul oluŐturulması önerilmiŐtir.

3. Ortopedi ve Travmatoloji branŐı olarak çalıŐtıđımız sağlık kurumunda mutlaka bu kurulda yer almalıyız.
4. Sağlık kurumunda çalıŐırken çalışma alanlarının özelliğine uygun KKE kullanılmalıdır.
5. Ortopedi ve Travmatoloji polikliniğine gelen her hasta ve yakınından “AYAKTAN BAŐVURAN HASTALAR İÇİN OLASI COVID-19 VAKA SORGULAMA BİLGİLENDİRME FORMU” mutlaka alınmış olmalıdır.) Eđer hastanelerin karŐılama ekibi tarafından form alınamamıŐ ise Ortopedi ve Travmatoloji polikliniğinde buna yönelik bir form mutlaka alınmalıdır.
6. Muayene sırasında, hasta ve yanında -gerekli ise- sadece hastanın izin verdiği bir hasta yakını maske takarak ve sosyal mesafe kuralına uyarak bulunmalıdır.
7. Ortopedi ve Travmatoloji servisine yatıŐı yapılan her hasta ve yakınından “AYAKTAN BAŐVURAN HASTALAR İÇİN OLASI COVID-19 VAKA SORGULAMA BİLGİLENDİRME FORMU” mutlaka alınmış olmalıdır. Eđer farklı gün yatıŐ yapılmıŐ ise aynı form ikinci kez de alınmalıdır.
8. Ortopedi ve Travmatoloji servisine yatıŐı yapılacak her hasta ve yakınından “TEDAVİ/AMELİYAT BİLGİLENDİRİLMİŐ RIZA FORMU” ve HASTA REFAKATÇİSİ BİLGİLENDİRME ve ONAM FORMU mutlaka alınmış olmalıdır.

9. Sağlık kuruluşlarının aldığı ziyaret yasaklarına uyum, hekim tarafından kontrol edilmeli, hasta yakınlarının telefonla bilgilendirilmesi gibi uyumu artırıcı tedbirler alınmalıdır.
10. Başka kliniklere konsültasyona gidildiğinde enfeksiyon varlığı sorgulanmalı ve olası/kesin COVID-19 enfeksiyonu varlığında kişisel koruyucu ekipman kullanılmalı ve hasta muayenesinden önce ve sonra değiştirilmelidir.
11. Hasta kabulü ve taburculuğu PANDEMİ KURALLARINA uygun olarak yeniden belirlenmeli ve yayınlanan rehberlere göre güncellenmelidir;
12. Covid-19 Pandemi süresince yürürlükte olan “Temizlik ve Dezenfeksiyon Planına uygun davranılmalıdır.
13. Sosyal mesafe kuralı gözetilerek çalışma yöntem ve şekillerine uyulmalıdır.
14. Poliklinik odalarında havalandırma sık yapılmalı, hasta muayeneleri arasında stetoskop, mikroskop, refleks çekiçleri ve birden çok hastada kullanılan diğer tıbbi cihazlar %70 alkol solüsyonu veya malzemeye özel uygun dezenfektan ile temizlenmelidir. Uygun olan alet/cihazlarda (USG ve probraları, mikroskop vb.) tek kullanımlık kılıflar kullanılmalıdır.
15. Ekibimizde çalışan diğer sağlık çalışanlarının ve personellerin sağlık kontrolleri (Günlük ateş, öksürük, soğuk algınlığı, koku ve tad alma duyu kaybı, vücut ağrıları, ishal, halsizlik ve mesai dışı herhangi bir yere seyahat öyküsü, KKE kullanmadan COVID-19 hasta teması ile ailesi ve yakın çevresinde COVID-19 bulgusu olma vb) sorgulanmalı, bu sorgulamayı günlük olarak bölüm yöneticilerimiz tarafından “Covid-19 Personel Günlük Sorgulama Formu” na kayıt edilmelidir.
16. Ortopedi ve Travmatoloji hastalarının ameliyathane, radyoloji, nükleer tıp, hemodiyaliz vb. gibi özel birimlerde alacağı hizmetler sırasında alınması gereken önlemler T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

tarafından yayınlanan ve güncellenen “COVID-19 Rehberi uygun olarak her hastane HEKK ile beraber hazırlanan çalışma talimatı okunmalı ve ona göre süreç yönetilmeli.

17.Ortoepdi ve Travmatoloji operasyonlarında veya girişimsel işlemlerinde hastanelerdeki (KURUL) kararları dikkate alınmalı. Cerrahi operasyonlarda ve girişimsel işlemlerde ameliyatların önceliklendirilmesinde “COVID-19 PANDEMİSİNDE NORMALLEŞME DÖNEMİNDE SAĞLIK KURUMLARINDA ÇALIŞMA REHBERİ Tablo 1” dikkate alınmalı, Kriterlerin değerlendirmesinde müdavi hekim şüpheyeye düşmedikçe konsültasyon istemesine gerek yoktur. Ancak, şüphe varlığında, enfeksiyon, göğüs hastalıkları ve/veya anestezi uzmanı görüşü alınması faydalı olacaktır.

18.Cerrahi operasyonlarda ve girişimsel işlemlerde, sağlık çalışanlarının kullanacağı KKE önceden belirlenmeli ve temini için ilgili birime bildirilmelidir.

19.Cerrahi operasyonlara ve girişimsel işlemlerden önce hastalardan istenebilecek test ve tetkikler T.C. Sağlık Bakanlığı Covid-19 Pandemisinde Normalleşme Döneminde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberi, (2.2 ve 2.3) dikkate alınarak hastayı tedavi eden hekim tarafından belirlenmeli. Ancak bu istemlerde şüphe arz edilmesi durumunda tedavi eden hekim gerektiğinde Anestezi Hekimi Enfeksiyon ve Göğüs Hastalıkları Hekimine danışmalıdır.

20.RT-PCR testinin hastalığı tespit oranı %55-60 civarında olduğu için testi negatif çıkan hastaların aerosol üreten işlemlerinde N95 maske kullanılmasına dikkat edilmelidir.

21. Kurul kararı ve/veya Ortopedi ve Travmatoloji uzmanı tarafından elektif vaka olarak sağlık kuruluşunun özelliği de dikkate alınarak ertelemesi talep

edildiğinde, hasta yararı gözetilerek hastalara açıklayıcı bilgi verilmeli, takip ve gerektiğinde başvuru durumları belirtilmeli.

22. Operasyona alınan her hastanın Aydınlatılmış onam formuna, poliklinik kartına veya otomasyon sistemine, COVID-19 şikayet ve bulguları, enfeksiyonun olup olmadığına dair bilgi notu düşülmelidir.

23. Ortopedi ve Travmatoloji uzman ve asistanlarının acil nöbetlerinde kendi branşları dışında hasta kabulü talep edilmesi halinde mutlaka Covid-19 rehberine uygun oryantasyon eğitimi alınması sağlanmalıdır.

24. Ortopedi ve Travmatoloji servis ve kliniklerinde olası tespitler halinde yapılması gereken fiyasyon çalışmaları hakkında bilgi sahibi olunmalı ve gerektiğinde bu konuda yayınlanmış güncel rehberlere uygun prosedür takip edilerek uygulanmalıdır.

25. Kişisel koruyucu ekipmanın yeterli düzeyde kendilerine verilmediği durumlarda meslektaşlarımız, durumu YAZILI olarak yöneticilerine bildirmeli ve ekipman tamam olduğunda çalışmaya başlamalıdır.

Ekipman bekleme sürecinin uzaması durumunda, durum tutanak haline getirilip varsa şahitlere de imzalatılarak saklanmalıdır.

Meslektaşlarımız, kurumlarına sundukları dilekçelerin mümkünse “alındı imzalı” bir örneğini saklamalıdır.

26. Verilen ekipmanın tarih ve saat kaydederek teslim alınması meslektaşlarımızın menfaatine olacaktır.

27. Çalışma saati ve farklı birim nöbetleri konusunda sağduyulu yaklaşım, yöneticilerle olabildiğince uyumlu çalışmayı gerektirmektedir. Meslektaşlarımızın özellikle dikkat etmesi gereken konu, verilen her görevlendirmenin yazılı olması gerekliliğidir. Görevlendirmenin şahsi olması şart değildir, nöbet listesi şeklindeki bir yazım da yeterlidir. Bu tür

görevlendirmelerin bir örneğinin klinik arşivinde ya da kişisel olarak saklanması faydalı olabilecektir.

28.Meslektaşlarımızın idarenin bilgisi dışında kendi aralarında yaptıkları iş bölümü ve görev değişikliği gibi durumları, dökümanete ederek kuruma bildirmeleri ve arşivlemeleri de faydalı olacaktır.

29.Meslektaşlarımızın, çalıştıkları kurumların Kalite Yönetim Sistemini, özellikle Risk Bildirimi, Olay Bildirimi, Meslek Hastalığı Bildirimi, İş Kazası Bildirimi prosedürlerini bilmesi, kurum kalite linkinde yok ise eklenmesini istemesi ve olası riskli/tehlikeli durumu basit bir dilekçe ile kuruma bildirmesi ve “alındı imzalı” örneğini saklaması, “alındı imzasının temin edilememesi” durumunda, “alındı imzasının temin edilememe sebebinin” tutanak ile tespit edilmesi, ileride yaşanabilecek hak kayıplarının önlenmesi adına gereklidir.